



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVI підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

22 лютого 2024

Київ 2024

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2024. 406 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 11 від 22.04.2024)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М.В., ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;

Члени редколегії Балабаниць А.В., доктор економічних наук, професор;
Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Булатова О.В., доктор економічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор;
Толпежніков Р.О., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 22 лютого 2024 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

Thus, the main pedagogical principles in the organization of adult education are as follows: the priority of independent learning, the principle of joint activities, reliance on experience, individualization, flexibility in the designing training programs, the practical orientation of training, the role of a teacher in organizing, consulting, and providing knowledge.

Література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. українського видання С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

2. Програма з англійської мови для професійного спілкування / Г.Є. Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок, В.О. Іваніщева, Л.Й. Клименко, Т.І. Козимирська, С.І. Кострицька, Т.І. Скрипник, Н.Ю. Тодорова, А.О. Ходцева. – К.: Ленвіт, 2005 – 119 с.

3. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment, Cambridge University Press, Cambridge, 2001. URL: <https://rm.coe.int/1680459f97>.

4. Knowles, M., Holton III, E. F., & Swanson, R. A. *The adult learner: The definitive classic in adult education and human resource development (6th ed.)*. Burlington, MA: Elsevier, Inc. 2005.

5. Laird, D. *Approaches to training and development (Rev. ed.)*. New York, NY: Basic Books. 2003.

Кіор Юлія,
кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри грецької філології
Маріупольський державний університет

АБРЕВІАТУРИ ТА АКРОНІМИ В НОВОГРЕЦЬКІЙ МОВІ

Акронім або аббревіатура – це короткий спосіб написання слова, який складається з початкових літер або складів слів назви бренду чи фрази (зазвичай це назви організацій, асоціацій, служб тощо), що завжди пишеться великими літерами [2].

Використання акронімів почалося головним чином через необхідність заощадити простір у шрифті, а також час у мовленні. Першими дослідниками аббревіатур і акронімів у грецькій мові стали А. Анастасіаді-Сімеоніді, Е. Вазу, Г. Ксідопулос, К. Ніколу.

Акроніми є лексифікованими аббревіатурами і вимовляються, як самостійні лексичні одиниці [5]. Хоча щодо застосування терміна «акронім» існують різні думки: за однією, акронімами називають будь-які слова, складені з перших літер чи частин слів у скорочуваному словосполученні, за іншою – тільки такі, що вимовляються як цілісні слова, а не як послідовність назв літер. Грецькі аббревіатури/акроніми належать до граматичної

категорії невідмінюваних іменників, а саме власних назв, і з цієї причини вони передаються на письмі великими літерами [1].

А. Анастасіаді-Сімеоніді зазначає три способи, за якими можуть утворюватися аббревіатури:

а) від графічного поєднання початкових букв слів, що входять до базового словосполучення, напр. **Δ.Ε.Η.** < Δ(ημόσια) Ε(πιχείρηση) Η(λεκτρισμού)

б) від поєднання початкових складів слів, що входять до базового словосполучення, напр. **ΕΛ.ΤΑ** < Ελ(ληνικά) Τα(χυδρομεία)

в) від поєднання початкових літер та початкових складів слів базового словосполучення, напр. **Δ.Ε.Υ.Α.Κ.** < Δ(ημοτική) Ε(πιχείρηση) Ύ(δρευσης) (κ~~αι~~) Α(ποχέτευσης Κ(οζάνης) [5, с. 52].

Рід аббревіатури чи акроніма визначається за головним словом у повній фразі. Грецька аббревіатура чи акронім не має іншого типу у множині і має той самий рід, число та відмінок, що їй відповідає повна форма: **τα** ΕΛΤΑ (= **τα** Ελληνικά Ταχυδρομεία), **των** ΕΛΤΑ (= **των** Ελληνικόν Ταχυδρομείων) [3, с. 23].

Щодо вимови, грецькі акроніми розглядаються як звичайні грецькі слова, з тією різницею, що під час їхньої вимови голосні не утворюють дифтонгів; в усьому іншому використовуються правила вимови сучасної грецької мови. Наголос в акронімах звичайно ставиться на закінченні, рідше на передостанньому та дуже рідко на третьому від кінця складі:

ΑΕΙ [aeí], а не [aí] (Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα – вищі навчальні заклади)

ΠΟΥ [póí] не [pu] (Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας – Всесвітня організація охорони здоров'я) [4, с. 10].

Аббревіатури, що не можуть читатися, як слова, читаються повною вимовою назв літер (наприклад, Δ.Σ. – Διοικητικό Συμβούλιο (Рада директорів), вимовляється «дельта – сигма»), або у поєднанні їх із допоміжними голосними [u] або [i]: ПΣΚ [pu-su-kú] (= Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή), ΑΠΘ [a-pi-thí або a-pi-thíta] (Αριστοτέλειο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης) [4, с. 11-16].

Частотність використання аббревіатур та акронімів має тенденцію до зростання в усьому світі, головним чином у сферах бюрократії, політики, профспілок, а також у галузі технологій. Деякі аббревіатури, здебільшого технічного чи технологічного плану, можуть перетворюватися на слова. Наприклад, слово **μοντέμ** походить від англійського слова **modem**, яке є аббревіатурою фрази **Modulator Demodulator**, слово **ραντάρ** – від англійського **radio detection and ranging** тощо [2].

Тема акронімів/аббревіатур наразі є досить актуальною і популярною і потребує

подальших розробок, зокрема у сфері перекладу.

Література

1. Анаστασιάδη–Συμεωνίδη Ά. Η Νεολογία στην Κοινή Νεοελληνική. Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. 1986. Παράρτημα Αρ.65.

2. Арктиκόλεξο. Викиπαίδεια. URL: <https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BB%CE%B5%CE%BE%CE%BF> (дата звернення 29.12.2023)

3. Βαλεοντής Κ. Οι σύγχρονες διαγλωσσικές αρχές της Ορολογίας και η εφαρμογή τους στην ελληνική γλώσσα (Μέρος 4). *Μεταφράζοντας. Περιοδική έκδοση των Ελλήνων μεταφραστών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής*. 2008. Τεύχος 9. Σ. 15-40. URL: <https://toaprosdokito.files.wordpress.com/2013/11/metafrazontas-2008-09.pdf> (дата звернення 29.12.2023)

4. Βαλεοντής Κ. Οι συντομομορφές στην ελληνική γλώσσα – Σχηματισμός ελληνικών αρκτικολέξων αρκτικολέξων και ακρωνύμων. 12^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» 7-9 Νοεμβρίου 2019, Αθήνα. URL: https://www.eleto.gr/download/Conferences/12th%20Conference/Presentations/12th-02_1-2_ValeontisKostas_Presentation.pdf (дата звернення 29.12.2023)

5. Καραχρήστου Χ. Διερεύνηση της απόδοσης γραμματικού γένους στους ακρωνυμικούς σχηματισμούς της ελληνικής. *Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία*. Ρόδος, 2023. 139 σ.

Лабецька Юлія,
кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри грецької філології
Маріупольський державний університет

НОВА РУМЕЙСЬКА ОРФОГРАФІЯ ТА ЦИФРОВІ ПРАКТИКИ НАДАЗОВСЬКИХ ГРЕКІВ

Надазовські греки давно зрозуміли, що мови, якими говорили їхні предки, втрачаються. Румейська мова включена до Атласу загрожених мов ЮНЕСКО під назвою Mariupolitan Greek [UNESCO 2010, с. 183]. Зараз, в умовах війни та окупації російськими військами більшості території компактного проживання греків Надазов'я, значна частина діяльності активістів щодо популяризації румейської мови перемістилися в інтернет-простір, хоча деякі заходи проходять оффлайн в Києві.